

ZÁKLADNÍ TEZE O HODNOCENÍ

XS160 – Zpětná vazba a hodnocení

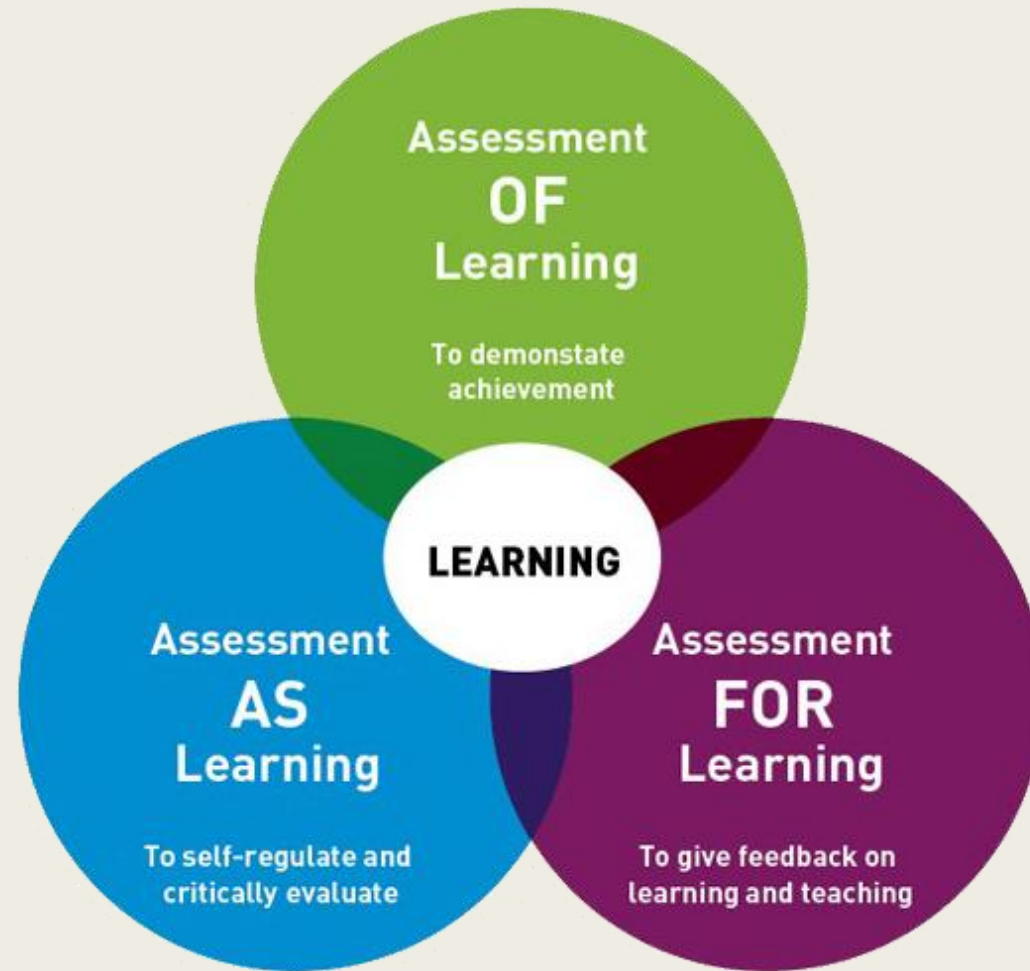

Hodnocení ... učení

... pro učení

... jako samo učení

SUMMATIVE

FORMATIVE

Sumativní

- Závěrečné, finální, koncové
- Cílem je posoudit ZDA a v JAKÉ KVALITĚ žák ovládá dané učivo
- Minulost (Co bylo)
- Směřuje „ven“ (žák, rodič, škola)
- Známky, body, procenta, razítka, slovní hodnocení, vysvědčení

Formativní

- Průběžné, sleduje pokrok
- Cílem je ovlivnit žákův výkon tak, aby dosáhl cíle ve stanovené kvalitě
- Budoucnost (Co bude)
- Směřuje dovnitř (žák, učitel)
- Slovní komentáře, symboly, ústní ZV, kritéria, cíle, důkazy o učení, vrstevnické hodnocení, ...

MÝTUS č. 1

Známky

X

Formativní hodnocení

MÝTUS č. 2

Známky

=

Zpětná vazba

MÝTUS č. 3

Slovní hodnocení

=

Formativní hodnocení

MÝTUS č. 4

Formativní hodnocení

∈

Hodnocení

ZÁKLADNÍ TEZE A MÝTY

Otázky?

Co nás čeká dál?

A thick black L-shaped frame is positioned on the left and bottom-right sides of the slide, framing the central text.

STRATEGIE FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ

XS160 – Zpětná vazba a hodnocení

STRATEGIE č. 1

Cíle učení a kritéria

- Učitel ví, kam jde (plánujeme odzadu)
- Žáci ví, co po nich chceme
- Žáci ví, jak poznat kvalitu práce
- Všichni můžou snáze hodnotit, kde jsme

STRATEGIE č. 2

Důkazy o učení

- Učitel ví, jak půjde získávat důkazy o učení
- Žáci tvoří důkazy o učení svojí prací
- Třídní diskuze + pozorování
- Žákovské produkty (prac. listy, formativní testy)

STRATEGIE č. 3

Efektivní zpětná vazba

- Míří na žákův výkon, ne na osobu žáka
- Popisný jazyk
- Vodítka pro další postup
- Více práce pro žáka, než pro učitele

STRATEGIE č. 4

Vrstevnické hodnocení

- Žáci se učí navzájem
- Provázáno s cíli a kritérii
- Šetří čas učiteli
- Učí se ti, co dávají ZV, i ti, co dostávají

STRATEGIE č. 5

Sebehodnocení a metakognice

- Navázáno na cíle a kritéria
- Žák přebírá odpovědnost za své učení
- Žáci přemýšlí o tom, co a JAK se učí
- Žáci přemýšlí o svých strategiích učení

STRATEGIE FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ

Otázky?

Co nás čeká dál?

A decorative L-shaped frame made of thick black lines. One part of the frame is on the left side, extending from the top to the bottom. The other part is on the bottom side, extending from the left to the right. They meet at the bottom-left corner, forming an open frame around the central text.

CÍLE UČENÍ

XS160 – Zpětná vazba a hodnocení

SMART

- Specifické / Konkrétní
- Měřitelné / Hodnotitelné
- Ambiciózní / Přiměřeně obtížné, dosažitelné
- Relevantní / Důležité (motivace)
- Termínované / Časově ohraničené

Kontext učebních cílů

Vzdělávací cíl má 3 složky

■ Adresát

ŽÁK

■ Činnost žáka

CHÁPE

■ Obsah vzdělávání

FUNKCI SRDCE

Vzdělávací cíl

ŽÁK

CHÁPE

FUNKCI SRDCE

Vzdělávací cíl

ŽÁK

CHÁPE

FUNKCI SRDCE

Vzdělávací cíl

ŽÁK **VYSVĚTLÍ** **FUNKCI SRDCE**

Odhal nefunkční Vzdělávací cíl

- Vydejte se do terénu – na naše pokusné školy
- Hledejte funkční a nefunkční cíle
- Vždy mějte argument, proč není funkční

Odhal nefunkční Vzdělávací cíl

1. Žák uvede vše, co ví o návykových látkách.
2. Žáci se budou učit o návykových látkách a jejich vlivu na člověka.
3. Žák popíše, jak návykové látky ovlivňují život člověka a jeho blízkých.
4. Žák ví, jak odmítnout užití návykové látky.
5. Žák uvede argumenty, proč jsou některé návykové látky legální.
6. Žák vyjádří souhlas s užíváním návykových látek.
7. Žák vyjmenuje důvody, které mohou vést k užívání návykových látek.

Dekontextualizace

- Příklad: Žák popíše pád římské republiky
- Cíl: Žák vysvětlí, proč dochází k nahrazení nefunkčních státních institucí
- Kontext: Římská republika

Dekontextualizace

- D. William: Výroba cukru a výrobci cukru.

=> Vliv výroby na výrobce

Kontext: Výroba cukru.

=> Posouzení úspěchu: Zvládnou žáci využít naučené v aplikaci na jiné odvětví? Např. produkce banánů.

Dekontextualizace

Nejasně formulované cíle učení	Jasně stanovené cíle učení	Kontext učení	Potenciální nový kontext
Umět napsat návod, jak vyměnit duši na kole	Umět napsat návod	Výměna duše na kole	Napsat návod, jak připravit sendvič
Umět sestavit argumenty pro a proti v případě asistované sebevraždy	Umět navrhnout argumenty pro a proti v případě kontroverzních témat	Asistovaná sebevražda	Navržení argumentů pro a proti v případě potratu
Popsat kamaráda	Umět vytvořit výstižnou charakteristiku	Popis kamaráda	Výstižně charakterizovat příbuzného

Váš úkol = Plán výukové jednotky

- kontext (třída, počet žáků, typ školy, předmět, čas)
- téma tematického celku (+oblasti RVP)
- cíle výukové jednotky + kritéria (včetně diferenciací)
- harmonogram výukové jednotky včetně jednotlivých aktivit
- materiálové zajištění (co je k realizaci potřeba)
- použití alespoň 1 techniky pro zjišťování porozumění žáků
- použití alespoň 1 techniky pro získání důkazů o učení
- vytvořit alespoň dvě klíčové otázky
- identifikovat alespoň dvě mylné představy

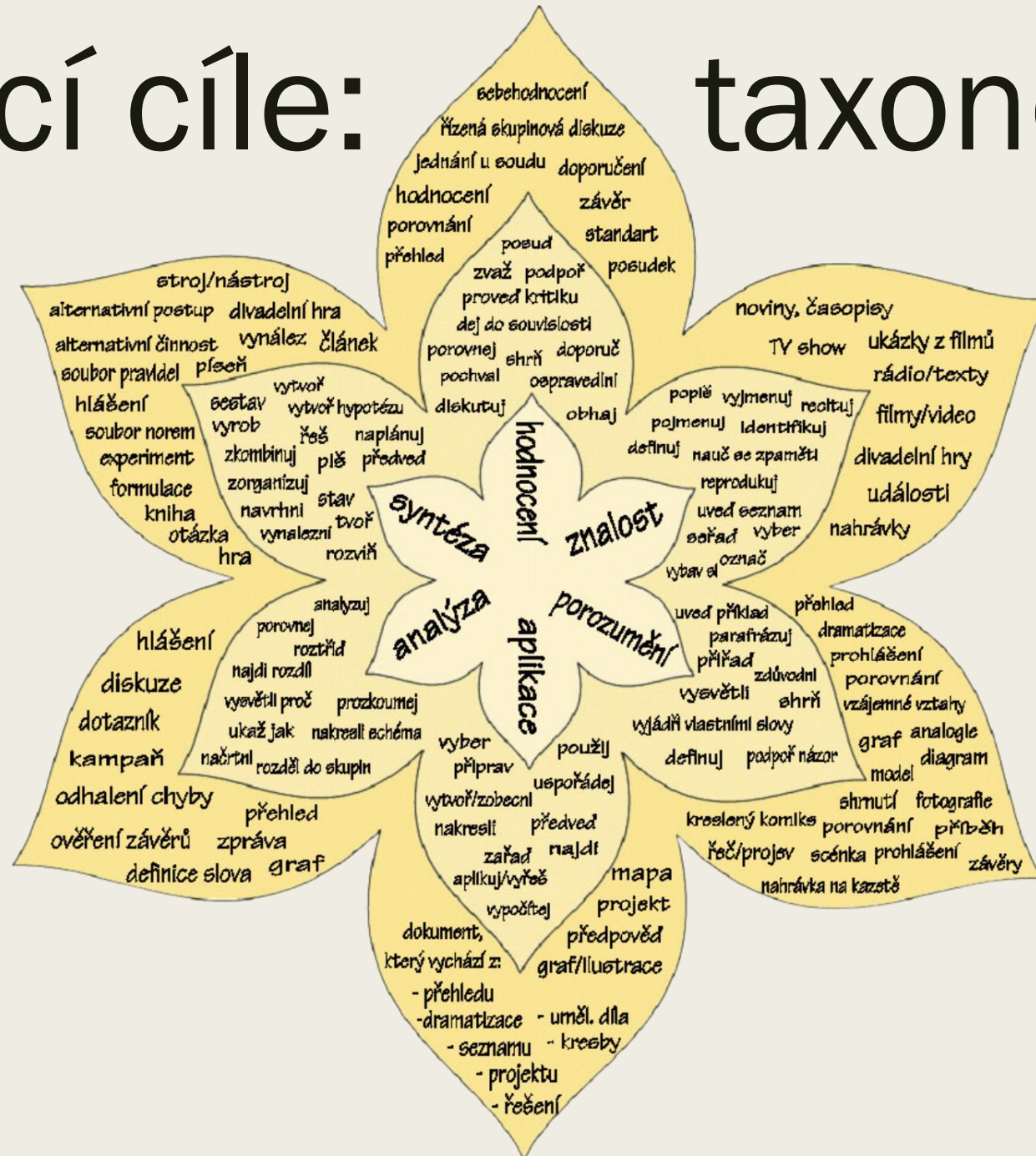
Váš úkol = Plán výukové jednotky

- během prvního víkendu know-how k vytvoření
- tvoříte samostatně a odevzdáváte do ISu do 21. 11.
- na druhém víkendu s tím pracujeme
 - dostanete zpětnou vazbu
- finálně odevzdáváte do 16. 12.

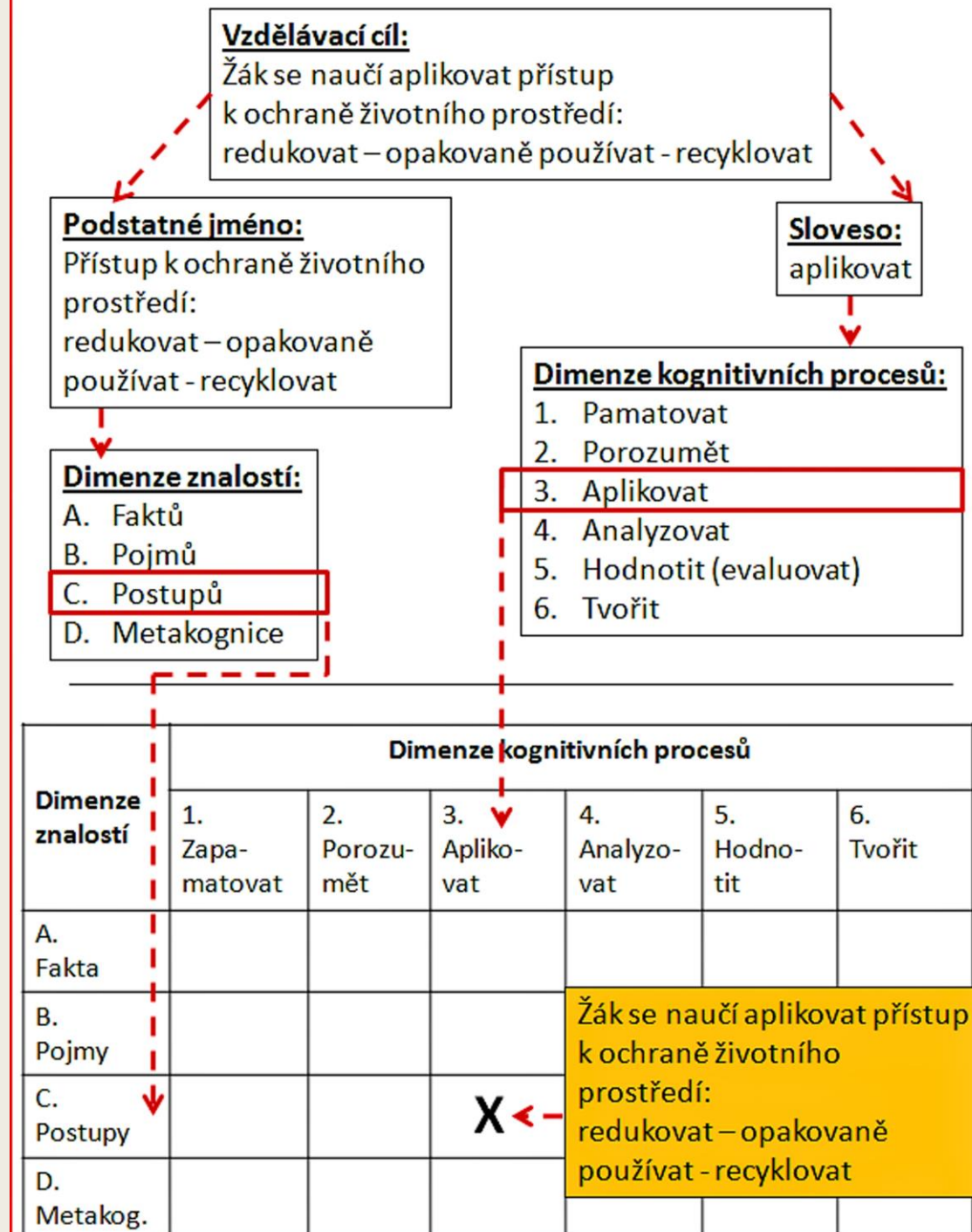
Váš úkol = Plán výukové jednotky

- ❑ kontext (třída, počet žáků, typ školy, předmět, čas)
- ❑ **téma tematického celku** (+oblasti RVP)
- ❑ **cíle výukové jednotky** + kritéria (včetně diferenciací)
- ❑ harmonogram výukové jednotky včetně jednotlivých aktivit
- ❑ materiálové zajištění (co je k realizaci potřeba)
- ❑ použití alespoň 1 techniky pro zjišťování porozumění žáků
- ❑ použití alespoň 1 techniky pro získání důkazů o učení
- ❑ vytvořit alespoň dvě klíčové otázky
- ❑ identifikovat alespoň dvě mylné představy

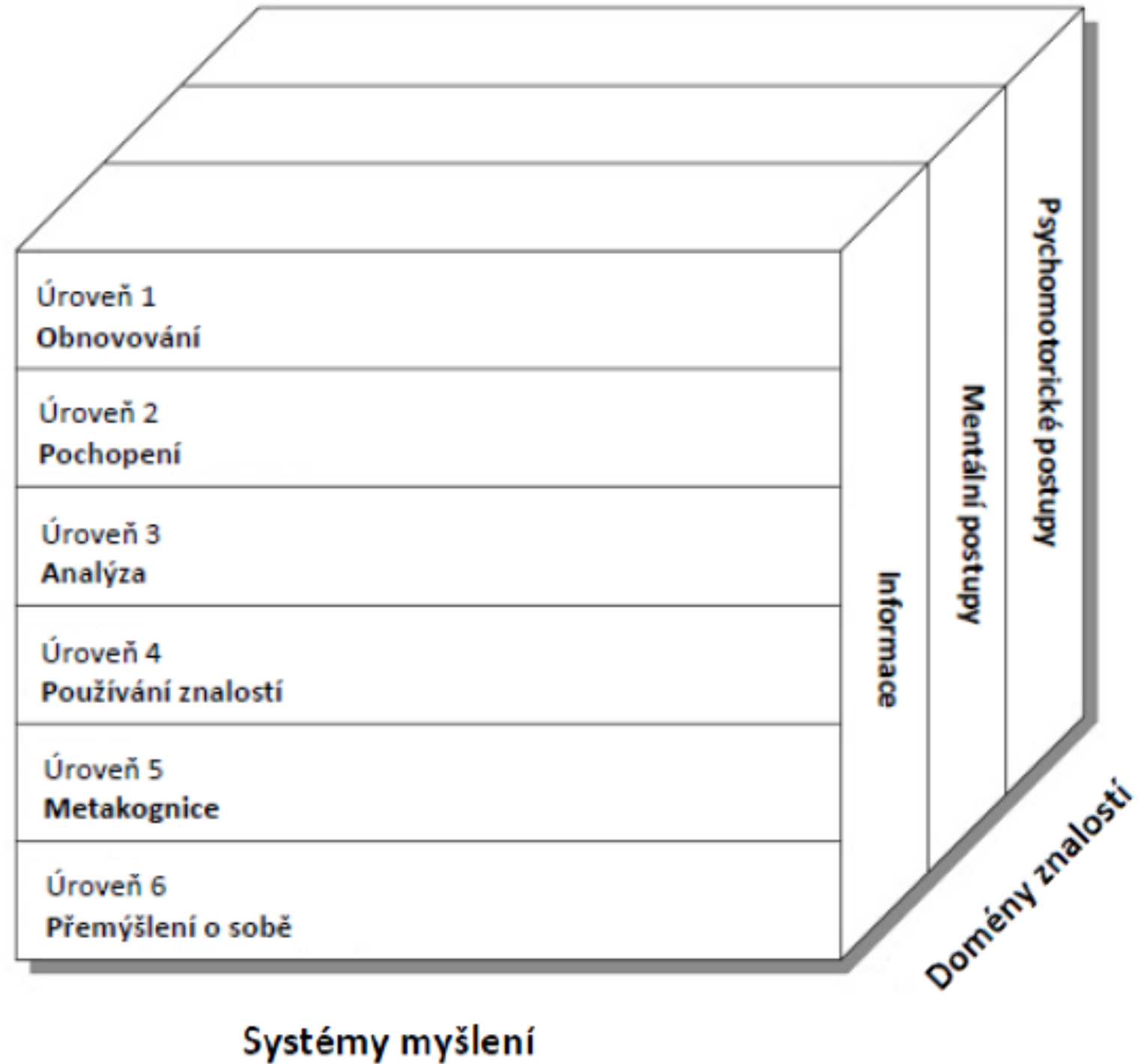
Vzdělávací cíle: taxonomie

Revidovaná taxonomie

Taxonomie Marzano a Kendall

Vytvoř si svůj cíl

PROBER SE
RVPČKEM

VYBER SI
TÉMA

NAFORMULUJ
SI CÍL

CÍLE UČENÍ

Otázky?

Co nás čeká dál?

A thick black L-shaped frame surrounds the text. The top-left corner is closed, and the bottom-right corner is closed. The vertical bars are on the left and right sides, and the horizontal bars are at the top and bottom.

CÍLE UČENÍ

JAK S NIMI PRACOVAT

XS160 – Zpětná vazba a hodnocení

Jak pracovat s cíli učení

- A. Kdy sdělovat cíle učení? V úvodu? V průběhu? Nikdy? Proč?
- B. Mají se cíle učení stanovovat individuálně, nebo hromadně pro celou třídu/ročník? Proč?
- C. Mají se žáci podílet na stanovování cílů učení? Proč?

Jak pracovat s cíli učení

ROLE:

- časoměřič (hlídá 5 minut)
- mluvčí (získává názory a shrnuje)
- hlídač férového zapojení všech
- studnice myšlenek

Kdy sdělovat cíle učení?

A. Kdy sdělovat cíle učení? V úvodu? V průběhu? Nikdy? Proč?

Kdy sdělovat cíle učení?

A. Kdy sdělovat cíle učení? V úvodu? V průběhu? Nikdy? Proč?

=>

V úvodu, ale není to vhodné vždy

Stanovovat cíle hromadně?

B. Mají se cíle učení stanovovat individuálně,
nebo hromadně pro celou třídu/ročník? Proč?

Stanovovat cíle hromadně?

B. Mají se cíle učení stanovovat individuálně, nebo hromadně pro celou třídu/ročník? Proč?

=>

Stanovit stejný cíl učení, diferenciovat kritéria
úspěchu / M-M-M

Jak v diferencované třídě

■ Metoda M/M/M

- Musí
- Měl by
- Může

Jak v diferencované třídě

- Musí: vyjmenovat 3 způsoby, jak Římané ovlivnili život ve 21. století
- Měl by: rozhodnout, která římská inovace byla nejprínosnější
- Může: vysvětlit, jak se římské inovace vyvinuly za posledních 2 000 let

Mají se podílet žáci?

C. Mají se žáci podílet na stanovování cílů učení? Proč?

Mají se podílet žáci?

C. Mají se žáci podílet na stanovování cílů učení? Proč?

- Motivace.
- Větší pravděpodobnost, že žáci cíle dosáhnou.
- Přijímají spoluodpovědnost za své učení.
- Učitel udává rámeček, ve kterém se žáci pohybují.

CÍLE UČENÍ

JAK S NIMI PRACOVAT

Otázky?

Co nás čeká dál?

CÍLE UČENÍ A KRITÉRIA

XS160 – Zpětná vazba a hodnocení

Váš úkol = Plán výukové jednotky

- kontext (třída, počet žáků, typ školy, předmět, čas)
- téma tematického celku (+oblasti RVP)
- cíle výukové jednotky + kritéria (včetně diferenciací)
- harmonogram výukové jednotky včetně jednotlivých aktivit
- materiálové zajištění (co je k realizaci potřeba)
- použití alespoň 1 techniky pro zjišťování porozumění žáků
- použití alespoň 1 techniky pro získání důkazů o učení
- vytvořit alespoň dvě klíčové otázky
- identifikovat alespoň dvě mylné představy

Váš úkol = Plán výukové jednotky

- ❑ kontext (třída, počet žáků, typ školy, předmět, čas)
- ❑ téma tematického celku (+oblasti RVP)
- ❑ cíle výukové jednotky + kritéria (včetně diferenciací)
- ❑ harmonogram výukové jednotky včetně jednotlivých aktivit
- ❑ materiálové zajištění (co je k realizaci potřeba)
- ❑ použití alespoň 1 techniky pro zjišťování porozumění žáků
- ❑ použití alespoň 1 techniky pro získání důkazů o učení
- ❑ vytvořit alespoň dvě klíčové otázky
- ❑ identifikovat alespoň dvě mylné představy

Cíle a kritéria

- Cíle učení

 - = To, co chceme, aby se žáci naučili

- Kritéria úspěchu

 - = Měřítko posuzující úspěšnost

Kritéria úspěchu

- Konkretizují požadovaný výkon žáka
- Umožňují sledovat žákův posun v učení
- Hodnocení je objektivnější
- Vhodný nástroj při vzájemném hodnocení a sebehodnocení

Kritéria úspěchu

Zaměření	1	2	3	4
Organizace	1	2	3	4
Gramatika	1	2	3	4
Efektivnost	1	2	3	4
Délka	1	2	3	4
Úplnost	1	2	3	4

CÍLE A KRITÉRIA

Otázky?

Co nás čeká dál?

A thick black L-shaped frame surrounds the text. The top-left corner is a horizontal bar extending to the right, and the bottom-right corner is a vertical bar extending upwards. The text is centered within the open space of the frame.

KLÍČOVÉ OTÁZKY A MYLNÉ PŘEDSTAVY

XS160 – Zpětná vazba a hodnocení

Otázky

Dva důvody proč klást ve třídě otázky:

- Přimět žáky přemýšlet
- Získat důkazy o učení

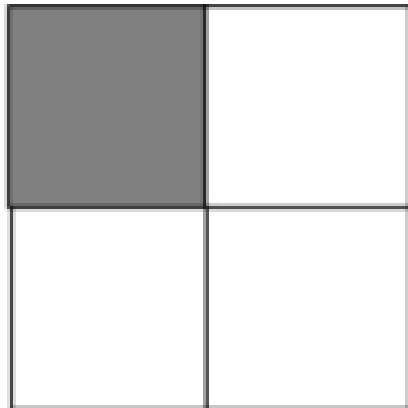
Klíčová otázka

„Klíčová otázka je typ diagnostické otázky, u které odpovědi dávají důkaz o míře porozumění žáků, pomáhají identifikovat jedince, kterým učivo není jasné a učiteli pomáhají v rozhodování, jak má dále postupovat. Její formulace se zaměřuje na podstatu probíraného učiva, tedy na oblast, jejíž pochopení je klíčové pro další učení žáků.“

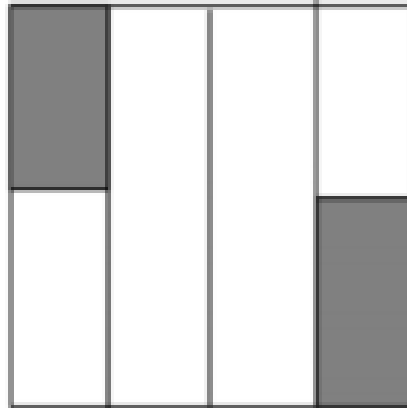
Klíčová otázka

Ve kterém z těchto čtyř obrazců je čtvrtina vybarvena šedou barvou?

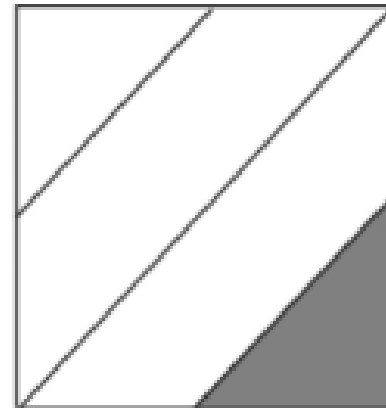
A

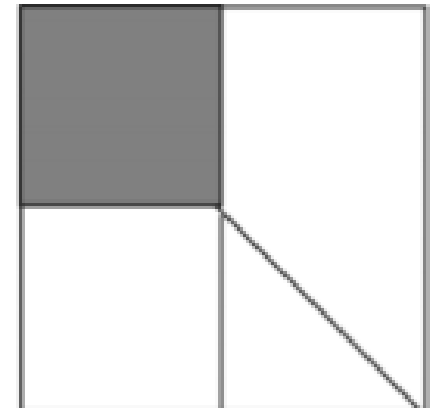
B

C

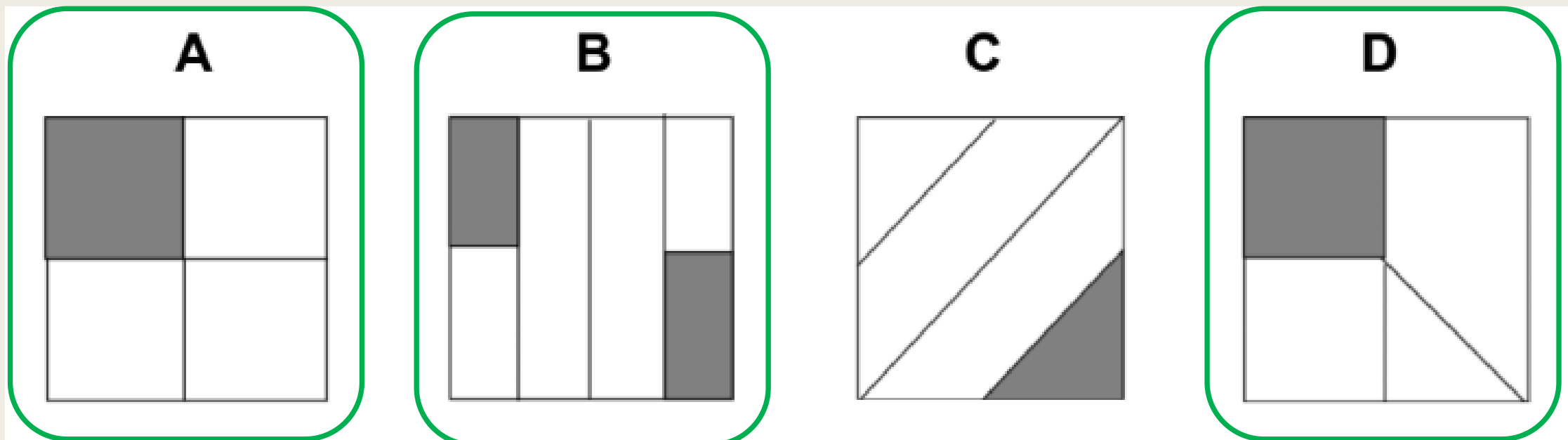

D

Klíčová otázka

Ve kterém z těchto čtyř obrazců je čtvrtina vybarvena šedou barvou?

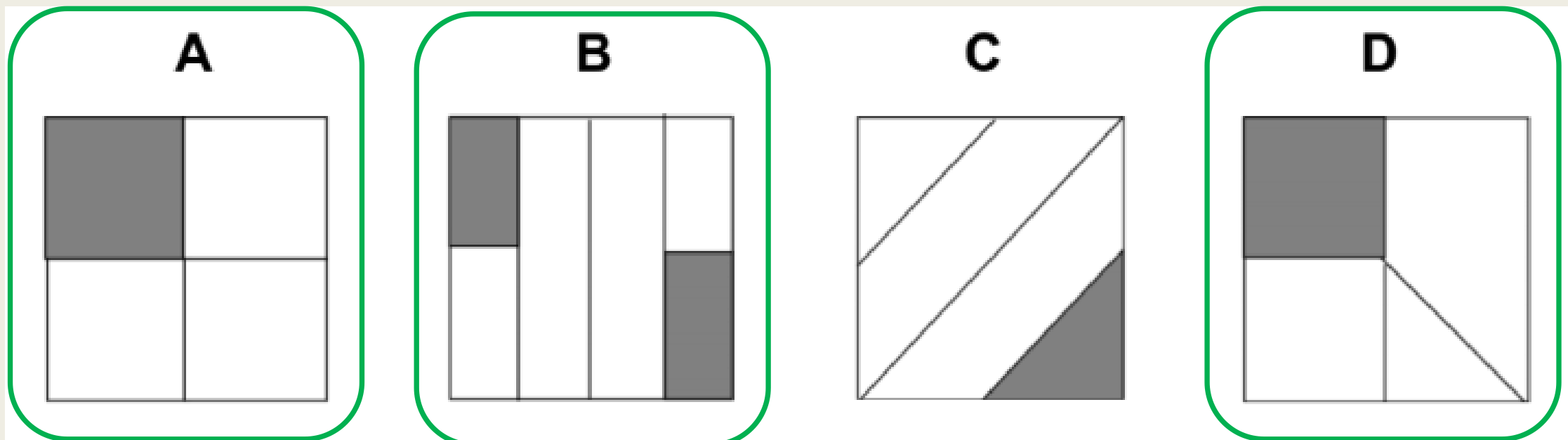

Klíčová otázka

*„Klíčová otázka je typ diagnostické otázky, u které odpovědi dávají **důkaz o míře porozumění žáků**, pomáhají identifikovat jedince, kterým učivo není jasné a učiteli pomáhají v rozhodování, **jak má dále postupovat**. Její formulace se zaměřuje na **podstatu probíraného učiva**, tedy na oblast, jejíž pochopení je **klíčové pro další učení žáků**.“*

Klíčová otázka

Ve kterém z těchto čtyř obrazců je čtvrtina vybarvena šedou barvou?

Klíčová otázka

Které věty o Měsíci jsou pravdivé?

- A) Produkuje světlo.
- B) Obíhá Zemi.
- C) Ve dne ho nevidíme, protože je moc světla.
- D) Není na něm gravitace.
- E) Ze Země vidíme vždy stejnou polokouli Měsíce.

Klíčová otázka

Které věty o Měsíci jsou pravdivé?

A) Produkuje světlo.

B) Obíhá Zemi.

C) Ve dne ho nevidíme, protože je moc světla.

D) Není na něm gravitace.

E) Ze Země vidíme vždy stejnou polokouli Měsíce.

Klíčová otázka

Kritéria kvality

Klíčová otázka – co dál?

- A) Většina žáků nebude znát správnou odpověď
- B) Poměr správných a špatných odpovědí bude přibližně stejný
- C) Jen několik žáků odpoví chybně

Klíčová otázka

Doplňte do vět apostrofy (kde je to možné, zkrácený tvar rozepište):

- 1) Hes very angry.
- 2) My dogs are unhappy.
- 3) Its on its way.
- 4) The ladies cars.

Klíčová otázka – tip

Nesdělujte správné řešení hned:

- Žáci mají možnost své odpovědi upravit (diskuse)
- Žáci přemýšlejí nejusilovněji poté, co zvolí odpověď a před tím, než zjistí, zda je správná

Mylná představa

„Učitelé musí předvídat, co si nejspíš budou žáci myslet a co jim pravděpodobně bude připadat matoucí. (...) Hlavním z těchto úkolů je znalost správných a mylných představ žáků.“

Mylná představa

Předměty se potápějí proto, že jsou
příliš těžké

Mylná představa

- Přehnané zevšeobecnění pravidla
- Zjednodušený pohled na základní pojmy
- Reakce selského rozumu na některé
- Specifické pro danou kulturu, jazyk

KLÍČOVÉ OTÁZKY A MYLNÉ PŘEDSTAVY

Otázky?

Co nás čeká dál?